

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад був здійснений за підтримки Фонду прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не зобов'язує Суд. Для отримання додаткової інформації ознайомтеся з повідомленням про авторські права в кінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційний бюлетень про практику Суду № 131

Червень 2010

Шальк і Копф проти Австрії - 30141/04 ***(Schalk and Kopf v. Austria)***

Рішення 24.6.2010 [Секція I]

Стаття 14

Дискримінація

Неможливість одностатевої пари укласти шлюб: *немає порушення*

Стаття 8

Стаття 8-1

Повага до сімейного життя

Спільне проживання одностатевої пари, яка має стабільні відносини, становить «сімейне життя»: *стаття 8 підлягає застосуванню*

Стаття 12

Неможливість одностатевої пари укласти шлюб: *немає порушення*

Факти – У 2002 році заявники, одностатева пара, просили дозволу компетентних органів на укладення шлюбу. Відповідно до національного законодавства шлюб може бути укладений особами протилежної статі, і прохання заявників було зрештою відхилене. Після подання їх конституційної скарги, Конституційний суд постановив, що ні Конституція Австрії, ні Європейська Конвенція не вимагали, щоб поняття шлюбу, орієнтоване на можливість народження дітей, було поширене на відносини іншого роду, і що захист одностатевих відносин в Конвенції не накладав зобов'язання змінити закон про шлюб. 1 січня 2010 в Австрії набрав чинності Закон про зареєстроване партнерство, спрямований на надання одностатевим парам офіційного механізму визнання та створення юридичних наслідків їх відносин.

У той час як закон надавав зареєстрованим партнерам багато прав та обов'язків подружжя, деякі відмінності залишилися, зокрема, зареєстровані партнери не могли всиновлювати або пройти процедуру штучного запліднення.

Право – Стаття 12: Суд в першу чергу розглянув питання, чи могло право на шлюб, яким володіли «чоловіки і жінки» відповідно до Конвенції, бути застосованим до ситуації заявників. Хоча тільки шість держав-членів Ради Європи дозволяли одностатеві шлюби, положення Хартії про основні права Європейського Союзу, які передбачали право на шлюб, не містили посилання на чоловіків і жінок, що дозволяло зробити висновок про те, що право на шлюб не повинне за будь-яких обставин обмежуватися шлюбом між двома людьми протилежної статі. Відтак, не можна було зробити висновок, що стаття 12 не поширювалася на скаргу заявників. У той же час Хартія залишила рішення про те, чи дозволяти одностатеві шлюби, на врегулювання національного законодавства держав-членів. Суд підкреслив, що національні органи влади знаходилися в кращому положення для здійснення оцінки і встановлення відповідності потребам суспільства у цій сфері, враховуючи, що шлюб мав глибоко укорінене соціальне і культурне значення, яке відрізнялося в різних суспільствах. Таким чином, стаття 12 не накладала обов'язок на державу-відповідача дозволити одностатевим парам укладати шлюб.

Висновок: немає порушення (одноголосно).

Стаття 14 у поєднанні зі статтею 8: Враховуючи швидкий розвиток суспільного ставлення в Європі до одностатевих пар за останнє десятиліття, позиція Суду про те, що такі пари не могли користуватися правом на «сімейне життя», була б штучною. Тому Суд прийшов до висновку, що відносини заявників, одностатевої пари, яка спільно проживала і мала стабільне партнерство, охоплювалися поняттям «сімейне життя» так само, як відносини різностатевої пари в такій ситуації. Суд неодноразово визнавав, що різне поводження, засноване на сексуальній орієнтації, вимагало особливо серйозних причин, наведених в якості його обґрунтування. Необхідно було виходити з того, що одностатеві пари так само, як і різностатеві пари, могли вступати в стабільні відносини; отже, вони перебували у відносно однаковій ситуації, яка стосується необхідності юридичного визнання їх відносин. Проте, враховуючи, що Конвенція потребувала розуміння в цілому, з урахуванням висновку, що стаття 12 не накладала на держави обов'язок дозволити одностатевим парам укладення шлюбу, Суд не міг розділити думку заявників, що такий обов'язок міг впливати зі статті 14 у поєднанні зі статтею 8. Залишилося розглянути, чи держава повинна була забезпечити заявникам альтернативні способи правового визнання їх партнерства до 2010 року. Незважаючи на зростаючу тенденцію до юридичного визнання одностатевого партнерства, ця сфера, як і раніше, залишалася сферою прав, які розвивалися без встановленого консенсусу, в якій держави користувалися свободою розсуду щодо часу введення законодавчих змін. Австрійське законодавство відображало цю еволюцію, хоча й не перебувало в її авангарді. Австрійському законодавцю не можна було дорікати за те, що Закон про зареєстроване партнерство не був введений раніше. Нарешті, той факт, що Закон про зареєстроване партнерство зберіг деякі суттєві відмінності у порівнянні з шлюбом у відношенні батьківських прав, відповідав тенденції в інших державах-членах, які прийняли подібне законодавство. Крім того, оскільки заявники не стверджували, що їх безпосередньо торкалися будь-які обмеження щодо батьківських прав, Суд не вбачав необхідності розглядати кожну з цих відмінностей в деталях, оскільки вони виходили за межі даної справи.

Висновок: немає порушення (чотири голосами проти трьох).

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька. Цей переклад був здійснений за підтримки Фонду прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не зобов'язує Суд, і Суд не несе відповідальності за його якість. Він може бути завантажений з бази даних судової практики Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-яких інших баз даних, яким Суд надав його. Він може бути відтворений у некомерційних цілях за умови зазначення повної назви справи разом з вище вказаним повідомленням про авторські права і посиланням на Фонд прав людини. Будь-яку особу, яка бажає використовувати переклад або його частину в комерційних цілях, просимо зв'язатися за наступною адресою: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.

Click here for the [Case-Law Information Notes](#)